

POGAJAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

5. číslo

Budyšin, meja 1978

Lětnik 98

Hrono za meju:

Jězus Chrystus praji:

Waša wutroba so zwjeseli a waše wjesele nchtó wot was njewozmj. Jan 16,22

Wjeselo słuša do našeho čłowjeskeho žiwjenja. Bjez wjeselow by žiwjenje za nas jara čezke było. Tohodla pyta kóždy wjesela. Mnozy spytaja we wšelakich formach zabawy, kaž w rejach abo we wjeselohrach,

martry čahnyl; so z toho mamy zradować abo „Wyskaj, syła wumóžena a spěwaj chwalbu Božoh mje-na! Twój kral so žiwy widžeć da“.

Njezachodne, wěčne wjeselo započnje so potajkim přez horjestaće Chrystusa z mrtwych, dokelž je nam přez to puć k Bohu wotewrjeny. Wjeselo nad tym wostanje naše cyle žiwjenje, dokelž můžemy so přeco nad tym wjeselić. Potom tež zrozumimy, hdyž čítamy pola Lukaša wo wučomnikach, kiž běchu runje Chrystusa do njebjes spěć widželi: „a wróćichu so zaso do Jeruzalema z wul-

móže nchtó wot nich wzać? Podobnje to druhdy tež džensa spóznajemy. Čłowjek, kiž po našim zdaću jenož nuzu a chorosć znaje, je tola wjesoly. Hdyž potom hlubšo hladamy, pytnjemy, zo je žiwy we wjesolosci, kiž z wěry do Chrystusa přindže.

Někotry džeń so mlowojty započina. Wšitko je šere. Ale potom so přenja slónčna pruha předobrywa a nadobo so njejasnosť zhubi a tež my čujemy so hnydom wo wjele lěpje. Mamy nowu nadźiju, hdžež prjedy wšo tak bjez nadźije běše. To móže příklad za nas być. Přez slónco, přez Jězusa Chrystusa přindže do našeho žiwjenja nadźija a wjesolosc. Je to wjeselo, kiž nchtó a ničo wot nas njewozmj. Z tuteje wjesoloscě můžemy žiwi być a prajić: Ja so přeco wjeselu, přetož Jězus je mój. Wón mje wjedže, wón mje lubuje, ja ženje sam njejsym. Albert

Farar Michał Hilbenc

a mjetele Prokop Urban

To běše tehdom tak prawje krasny lětni džeń. Po protyce wšak hać do lěca hišće něšto dnjow pobrachowaše. Swjatki swjećachu a farar Hilbenc so na swjedźenske předowanje přihotowaše. Wón bě nimale 55 lět stary, ale wonhladaše wjele młódsi, bě pońny mocy a žiweho elana.

Swoje předowanja wudželaše sej stajnje z wulkej swěru w žiwěj a sylnej wěrje. Dokladnje so zaběraše z bibliskim tekstom. Z basniskej wobdarjenoscú wědžeše słowa stajeć. Tak klepaše wo wutroby swojich kemšerjow. Kaž ze swjedźenskimi fanfarami jich zahori abo z hročacym hlosom jich wołaše do horceho wojowanja přećiwu hrěchej. Džesać lět bě za kapłana byl a nětk hižom šesnaće lět za fararja. Při tym mješe tež wšelke basniske wuspěchi. Njech běchu jeho basnje zwjetša příležitostne — za pohrjebj, kwasy abo jubileje —, tak běchu tola dosć pěčne a Serbam so lubjachu.

Michał Hilbenc běše syn serbskeje wsy. Čas žiwjenja lubowaše přírodu. Přeco znowa jeho wobkuzla krasa kwětkow, mjehkosć trawy, spěw ptačkow. Z radosú srěbaše woń woraneje zemje do so. To wšo pozběhowaše jeho wyše k njebjesam a nučeše jeho k pokornej a hlubokej česćownosci před Stworicielom.

Na swjedźenske kemše w Michałskej cyrkwi hotowaše so wulka syła wosadnych. Z dalokich wsow rozležaneje wosady chwatachu do božeho

Pod tutym rjanym wjelbowanym wjerchom Wojerowsko-měšćanskeje cyrkwe swj. Jana budžemy 2. njeđzelu po Swjatej trojicy swoje swjedźenske kemše swjećić

wjesolosc dóstać. Tola wostanje naše žedjenje za wjesoloscú njedopjeljne, tak přeco znowa wjeselo pytamy. Čehodla tomu tak je?

Kóždy wjeselo je zachodne, a kóžda zabawa ma swój kónc. Wšedny džeń je po wjesolej zabawje wosebje čezko znjesć, dokelž so nam zda struchly być. Z tym wjeselo njeđerži, štož nam přilubi. Haj, někotrym so samo zda, jako by jich wjeselo na wěčne wopušćilo. Město wjesela maja w žiwjenju nuzu a horjo a chorosć.

Kóždy pyta wjeselo, kiž nježandže, tež nic w nuzy. Chcemy njezachodne wjeselo, kiž dzerži, štož nam přilubi. Ale wotkal wzać?

Tuto wjeselo mamy pola Jězusa. Přez Jězusowe horjestaće je nam puć do božeho kralestwa wotewrjeny. A njeje to za nas wulke wjeselo? Njeklinčachu tohodla jutrowne kěrluš tak wjesole, hdyž spěwachmy „Chryst je z rowa stanyl a ze wšej

kej wjesoloscú“ (Luk. 24,52) a nic, zo bychu zrudni byli, hdyž Jězus jich nětko samych wostaji.

Tuto njezachodne wěčne wjeselo dzerži, štož nam přilubi, haj, wono so hišće powjetši, hdyž na swjatki myslimy. Swjatki tola tež rěka, zo je Chrystus přez Swjateho ducha nje-widžomny pola nas. Wón je pola nas kóždy čas, tež potom, hdyž dale nje-wěmy a žanoho puća wjace njewidžimy. Wjeselo nad přítomnosťú Chrystusa potom so wusutkuje na cyle žiwjenje, tež w nuzy, horju a chorosći. Nowy zakoń nam mnohe příklady za to přinjese, zo běchu tež w hubjenstwjje boži posoljo wjeseli. Tak čítamy w Japoštołskich skutkach wo Pawole, kiž so před radu zamołwiće dyrbyjo so swojeho zbóžnika wjeseleše. A wo Pawole a Silasu čítamy, zo samo w jastwjje Boha přez kěrluš chwaleštaj. Njestej za tym njezachodne wjeselo, kiž nje-

domu. Swjaty róčný čas bjez božeje služby w Michałskej cyrkwi — to sej njemóžachu předstajić.

Tak bě so na puć podała tež swójba studnarja Zejlerja z njedalokeje Słoneje Boršće. Hižom sobotu na zažnym popołdnu běchu do Židowa přijeli. Za Zejlerjec dzewjećlětneho synka Handrija bě jězba z požčenym wozom wulke dožiwjenje. Jěli wšak běchu tónkróć jenož, zo by tež mać sobu móhła z maličkej hišće nic lěto starej Marku, zo by ju pokazała přiwuznym a znatym, kotrychž mjějachu na Židowje tójšto. Hewak by cyle wěsće mały Handrik z nanom pěši te krótkje kilometry šol. Na to bě zwučeny. Na Židowje spachu pola jedneje maćernej sotry. Tam běštaj dwaj hólcaj, Jurij a Měrćin. Jedyn bě wo

Pišćele we Wojerecach

lěto starši, druhi wo lěto młódsi hač Zejlerjec Handrij. Hišće popołdnu so tući tři podachu na dołhi puć při Sprjewi w dobrym towarstwje. Při tym so Židowskej hólcaj hordžeštaj, zo je pola nich wosebita družina mjetelew, kaž ju po cyłym swěće njenađeńdžeš. „Tele mjetele maja najkrasniše barby. Tón najwjetši z nich je jich kral.“ Handrij na to jara keđžbnje posłuchaše a sej wotmysli, zo mjetele ze Židowa přesadzi do Słoneje Boršće. Nazajtra zahe — to běše přeni dzeń swjatkow — stany a nałóji sej cyłu tyzku poľnu mjetelew. Domoj do Słoneje Boršće pojědu hakle na pózdnim popołdnu. Handrij wza tyzku z mjetelemi sobu do cyrkwy, dokelž so boješe, zo móhł je něchtó pušćić.

Zwón Michałskej cyrkwy bě zwonił, pišćele zaklinčachu, boža služba so započa. Boži dom bě poľny hač na poslednje město. Čisće přědku stejachu džěci. Hólcy a holcy, wšitke swjędzense zwoblěkane, ze swjędzenskimi myslimi we wutrobje. Kěrľuš bě dospěwany, a předar stupi na klětku.

„Wšitcy buchu poľni Swjateho Duchy“ — tak čitaše jasnje a swjatočnje tekst biblije, a na to započo so předowanje. Nichtó ani njedychaše. Kaž lubozna, wokřewjaca rosa padachu słowa fararja Hilbenca do dušow posłucharjow. Wšitcy začuwachu sobu

wulkosć tamneho swjatkowneho džywa. Wšitcy wisachu z wočomaj na swojim fararju zabywši wšo wokoło sebje. A nadobo — što to bě? Runje hdyž předar rěčeše wo tym, kak skutkowanje Swjateho Duchy přeměni znutřkowne a z tym tež zwonkowne žiwjenje čłowjeka, lětachu wokoło klětki lute mjetele. Na sto jich bě a snano hišće wjace. Woť delka přilečachu, lětachu wokoło klětki, sydachu so na jeje kromu, někotre na wočinjenu bibliju, někotre na rukawy a talar spodžiwaneho fararja. Skrótka powotpočnywši znowa so zběhachu na swoje wuľety po cyrkwi a skónčnje z wočinjnym wnokom won do božeje čopjeje přirody.

Farar Hilbenc drje wosrjedź sady trochu postorkny. Hladajo z klětki dele dohlada so tam wočinjeneje tyzki a pytny njeměr mjez džěcimi. Hny-

dom zhóda, što bě so stało. Farar Hilbenc njebě jenož duchapřitomny, ale bě tež basnik. Basnik, kotryž božu přirodu lubowaše. Najskerje nichtó ani jeho wokomikne zamylenje pytnył njeje a tež nic, zo bě swoju sadu hinak skónčil, hač bě sej přihotował. Tak wulkotnje, zawěrnje basnišce wědžeše wón mjetele do swojeho předowanja zaplesć, zo běchu wšitcy přeswědčeni, to bě wšo po planu, zo by swjędzenska boža služba čim rjeńša byla. Tež džěci běchu překwapjene, a bože słowo so jich přimny jasnišo, sylnišo a wuraznišo, dyžli hdy přjedy.

Hač do kónca swojeho žiwjenja — wón zemrě hižom tři lěta pozdžišo na klětce — spominaše farar Michał Hilbenc z posměwanjom na swoje najswjatočniše a najmóćniše předowanje, při kotrymž běchu jemu pomhałe krasne, pisane mjetele.

Tuž dži a připowědaj ewangelij

9. pokročowanje

Sotra Frieda Wjelic

17. Zmužiće twarjachmy

Naša lěkarska a wosadna džělawašć stajnje přiběraše. Za woboje běše dawno přemalo ruma. Z domizny dóńdže dowolnosć, zo bychmy nowu misionisku staciju natwarili. Ewangelist Li a wobaj lěkarjow pomachu ležownosć wobstarac a při twarjenju domow. Na kupjenej ležownosći stejachu hižo twarjenja. Te chcychmy wuporjedzić a za swoje potreby přetwaric. Hdyž pak započachmy, sypaše so jedna murja po druhej. Prochniwe hrjady wjace njeđeržachu. Tuž dyrbjachmy scyła nowe natwarić. Chinski twarski mišter chcyše zwólniwe naše přeca nam dopjelnić. Wón drje so wjeseleše, zo móžeše chinske twarjenja zestajeć, kotrež pak běchu bóle praktiske a lěpše hač dotalne.

Najprjedy natwarichmy wulku kapalu z 200 městnami. Nad nej běše naše bydlenje. Zakładne murje starych domow při dróze wostachu stej. Na nje natwari so dom za njeđzelnice. Hdyž běchu tež pódłanske rumnosće hotowe, mózachmy nowu staciju 15. meje 1934 poswjećić. Na tutym rjanym mejskim dnju zeńdže so wjele hosći a křesćanow tež z druhich wosadow, zo bychu so z nami Knjezej džakowali. Měšćanosta a a radni knježa w Yüki nam wuprajichu swoje zbožopřeca a nas wobdarichu z wuběrnymi a drohotnymi chinskimi darami. To drje bě podobnje kaž tehdom při poswjećenju Salomonoweho templa. Wšitcy so wutrobnje z nami wjeselachu. Dosć přičiny wšak mjějachmy so tomu džakować, kiž bě nam tak krasnje pomhał. Wón drje bě nas přez wšelke nuzy a wobčežnosće wjeđł, ale je tola wšu zrudobu do zbožnosće přeměnił a nas bohaće tróštował.

Ja mjějach na tamnym wječoru žadosć, zo bych so w swojej komorce pod třechu tak cyle sama swojemu Knjezej džakowała a jemu swoje skromne žiwjenje znowa w Chinje poswjećila.

Sotra Frieda Wjelic je wotmolwila

Naše prašenja běchu:

Sće Wy tež priwatny, wosobinski kontakt měla z chinskimi domami a swójbami?

Ja měnju takle: Su Was druhdy přeprašowali do swojich domow na šalku čaja abo na wobjed abo wječer abo na někajki swójbny swjędžeń? Po kajkich formach so tajki wopyt sta?

Běchu rozmolwy přecelne a wutrobnje?

Bě při tajkich wopytach móžno, dobre, hluboke wěcy sej rozpominac — wo čłowjeskim zbožu, wo hrěchu, wo sčerpnosći w chorosćach a wšelkich nuzach?

Měješće kontakty tež z pohanskimi chinskimi swójbami?

Chinski lud je rady hospodliwy. Z mnohich přeprašenjow, kotrež wšak běchu jara wšelakoreho razu, chcu jenož někotre naspomnić. Započec chcu z wosebnej, bohatej hošćinu.

Hdyž běch so w lěće 1937 z domizny z dowola wróćila, mje lubje wıtachu w Yüki. Nic jenož křesćenjo stejachu při dróze a před misioniskej staciju, ale tež pohanjo běchu přišli. Mi so zda, zo bě to pola wšitkich sprawne, wutrobnje wjeselo. Na misioniskej staciji bě swjędzenske blido hižom přihotowane.

Něšto dnjow pozdžišo přińdže posoł magistrata, wot knježa Chena, z pisomnym přeprašenjom na swjędzensku hošćinu. Z tym chcyše mi swoju radosć pokazać, zo běch so do Yüki wróćila. Knjez Chen drje njebě křesćan, ale našej wěrje blisko steješe. Naše džěto sebi jara wažeše a jo podpěraše. Daloko w Yünanskich horach bě domy za wusadnych natwarić dał a dawaše chorym měsačnje rajs, zo njetrjebachu hlódní być.

W tutym času bě pola mje niłoda misionarka, njewjesta misionara Strauby, zo by chinsku rěč nawuknyła a so w praktiskej službje zwučowała. Po dwěmaj lětomaj mózach

so potom woženíc. Tak bě to w našim misionstwje rjadowane. Ju smědžach sobu wzać. Zdypkom w 14 hodž. běchmoj w „Jamenje“. To je sudniska chěža a zdobom bydlenje najwyšeho zastojnika. Mnozy služownicy naju wutrobnje witachu a přez pječ wrotow ke knjezej Chenej a jeho mandželskej přewodžachu. Hluboko so jedyn před druhim poklonjachmy a na to zastupichmy do jědzernje. Z namaj bě hišće pječ druhich hosći přeprošenych. Kulojte

Bratr Pjenjez ma sotru, tej rěkaja Starosc

blido bě přihotowane. Bjeze wšeho so tam zesydać, to njesmědžeše być. Přistojnosć sebi žadaše, zo so dachmy nuzować. Z mocu dyrbjachmy so k blidu čahnyć dać. Ja dyrbjach so najbóle spječować, dokelž běch čestny hosć. Moje městno bě napřečiwo dwójnym durjam.

Skónčnje sedžachmy a čakachmy na dalše. Ja hosćicelej prajach, zo so my k blidu skrótka pomodlimy. To bě jemu znate. — Služownik přińdže z přenjeje šku. Zaso dyrbjachmy so nuzować dać — a zjědžechmy přenje kuski. Po krótkej chwile přinjesechu druhu jědž a skónčnje jich nalichimy 28 wšelakich jědžow. Wot 14.15 hodž. hač do 19.00 hodž. běchmy za blidom. Pomału jědžachmy a wot wšeho jenož po małych kuskach. Jědže běchu wšě bjez rajsa. Hdyž potom tón na blido přińdže, je to poslednja jědž. A što bě tam wšo do krasnych wěcow! Hołbjace jejkja, ryby, po chinskim wašnju pječene prsatko, kokoš, kotraž bě na małe kruchi rozkrana a zaso wumělsce hromadže zastajana. Hdyž tutu kokoš na blido přinjesechu, postany knjez domu a w swojej rěči wuzběhny, zo je ju sam přihotował a zo so nadźija, zo hišće dołho w Yüki wostanu. Cyle wěsće bě wjele „ke-chi“ w tutech rěčach, wjele zdwórliwoscow. Mjeztym zaso podachu služownicy šku z wodu a trěnje, zo bychmy sej ruce wopłoknyć móhli. Po krótkej přestawce wumělichu šklíčki a štabiki. Chinjenjo wšak njejědža z widličkami. Nětko bě slódkja jědž na rje-dže.

Za blidom bě dobra rozmołwa. Wězo chcychu wjele wo Němskej slyšeć, kak smy tam žiwi, kak jěmy. Při tym pak mějachmy tež skladnosć, słowo wo našim Zbóžniku prajić a ewangelij dale dać, zo chce Bóh wšitkim čłowjekam pomhać.

Rozžohnowanje žadaše sej zaso wjele poklonjowanjow wot woběju bokow. Knjez Chen pak prošeše naju wo wodaće, zo běše jeho hosćina tak skromna a njeslódna. Tež kucharja zawoľachu, zo by so zamołwjal dla špatnych jědžow. Mój pak jemu prajachmoj, zo běše wšitko „ting-han“ — jara dobre. Na najwyše wuchwalowach a hišće džensa widžu jeho blyšcate mjezwočo.

Wojakaj naju přewodžeštaj domoj. Doma mi rjekny moja towarška:

„Bohu budž džak, zo je wšitko derje přetrate!“

Přispomnić wšak chcu, zo bě tajkich prošenjow mało.

Wopisawši wulku hosćinu chcu nětko tež ze wšědneho žiwjenja powědać. Na misionsej staciji smy so z domjacymi dwójce wot džen zesy-dali k blidu, zo bychmy po chinskim wašnju pojědli — rajs ze zeleninu, papriku a tež mjaso. W dobrym času, jako China hišće wójnu njeměješe a mulka hišće na předań běše, smy sebi sami z wulkej prócu chlěb pjekli. W poslednich wójnskich lětach wšak to wjace móžno njebě.

Polu svojich chinskich křesćanow běchmy zředka k jědži přeprošeni — jenož, hdyž bě w domje nutrnosć. Tež susodža běchu přítomni, hdyž tam ja přińdžech z ewangelistom a misionsej pomocnicu.

Na kwasach, kotrež na misionsej staciji swjećachmy, bě wšak hosćina

Hermark z radnicu we Wojerecach

wjetša. Wěrowanje w kapałce bě wězo to najwážniše nic jenož za młodeju mandželskeju, ale tež za cyłu wosadu. Samo pohanjo chcychu tajku božu službu sobu nazhonić. Po wěrowanju bě swjedženska hosćina za přeprošenych hosći. W Yünanje mějachmy 9 wšelakich jědžow z mjasom a zeleninu — a naposledku rajns. Runje tajka hosćina bě po křesćanskim chowanju. Při tym so rěče dđeržachu a zhromadnje so spěwaše.

Tež na pohanske kwasy a pohrjebje nas naši susodža přeprošowachu. To pak husto wotpokazachmy, dokelž so tam přiboham woprowane mjaso jědžeše. Hdyž jim svoje wobmyslenja rozestajachmy, mějachu za nas zrozumjenje. Tajke skladnosće wužiwachmy stajnje, zo bychmy Chrystusa pohanam připowědali. Hdyž běchmy přeprošenje přijeli, džechmy tam wšitcy hromadže.

Swjedženski hosćina slušeše k wšitkim wažnym skladnosćam. Swoje rjane hody swjećachmy dwaj dnjej. Po možnosći přińdžechu wšitcy křesćenjo na hłownu misionsku staciju. Bohaće připowědachmy bože słowo. Křesćenjo wobsweđechu svoju wěru, a wjele so spěwaše. Na koncu wězo hosćina! Z kapałki wurumowachmy wšě ławki. Tajke hosćiny we wšej skromnosći, ale we wulkej wutrobnosći běchu krasne!

Na našich pućowanjach po kraju stawaše so tež, zo pohanjo nas pře-prošachu, haj nas nuzowachu za swoje blido. Naši chinscy pomocnicy rozsudžichu, hač tajke přeprošenje přijachmy abo nic. Husto hdy wšak běchu to jenož słowa zdwórliwosće, my pak dyrbjachmy so jara wutrobnje džakować. Hdyž nas naši lubi křesćenjo k blidu prošachu, bě to stajnje sprawnje mějenje, njech bě jich kuchina skromna. Tajke wopyty běchu dobre skladnosće, z cyłej swójbu wo našim Knjezu rěčeć. Woni sebi žadachu duchowne rozmołwy a wuznachu swoje hrěchi. Hdyž so na koncu modlachmy, woni bjez kóždého napominanja na swoje wobličo padnychu, zo bychu Boha prosyli a jeho chwalili. Jich wutrobnja lubosć ke Chrystusej mje žohnowaše.

Tež k pohanskim swójbam mějachmy hustodosć dobre styki, ale ta prawa wutrobnosć to njebě.

W poslednich 10 lětach (1940—1950) bě naše položenje dosć čezke. Wójna bě nas wot domizny dospólnje džěliła. Pjenjezy wottam wjace njedostawachmy, ale Knjez je nas miłosćiwje zdđeržal.

Wšitkich čitarjow Pomhaj Bóh wutrobnje strowju. Wosebje mje zwjeseli postrow z kubłanskeho dnja z tak wjele podpismami, z kotrychž běchu mi mnohe znate.

Mój postrow w póstnym a jutrownym času:

Hlej, to je bože jehnjo, kotrež swěta hrěchi njese!

Waša sotra Frieda

MEJSKE ZWÓNČKI

Mejske zwónčki
stoja w zahrodce.
Pyša zeleń trawku!
Ptačik wjesle přiskoći,
lubje sebi zazwoni...
Zwónčki cunje zaklinča.
chwalospěwy nalěča!

Mejske zwónčki
stoja w zahrodce.
Pyša zeleń trawku!
Różow kwět so wotewri,
hdyž jim radosć zazwoni...
Meje zbožo zaklinči,
kóždóm, kiž je zaslyši!
1926/I

Pawoł Krječmar

Serbski cyrkwinski dzeń we Wojerecach

3. a 4. junija 1978

Sobotu, 3. 6. 1978

W 14 hodź. zhromadźizna cyrkwin-
skich sobudźelaćerjow.

Serbska akademiska młodźina z
Lipska budźe rozprawjeć wo wědo-
mostnym dźěle našeho bratra
fararja dr. theol. Z y g u š a - Wulko-
ždźarowskeho.

Po kofuju schadźowanje z Woje-
rowskimi fararjami.

Njedźelu, 4. 6. 1978

W 9 hodź. swjedźenske kemše (sup.
Wirth); zhromadny wobjed a při-
poldniša přestawka z bjesadu.

W 13.30 hodź. hlowna a skónčna
zhromadźizna w Křižnej cyrkwi z
přednoškami wo hesle dnja:

Słowo, kiž njezańdže

Slyšeć budźemy fararja Pjecha z
Riesa, wikara Blumensteina z Nje-
swačidła a stud. theol. Malinka z
Lipska.

Zhromadźizna w Křižnej cyrkwi so
skónči 14.45 hodź.

W 15 hodź. so wobdźělomy hroma-
dže z Wojerowskej wosadu na po-
zawnowej nutrności we wulkej mě-
šćanskej cyrkwi swj. Jana.

Do Wojerec móžemy sej nedźelu dojeć:

Z ćahom z Budyšina 7.20 hodź., Njeswa-
čidło 7.54 hodź., Rakecy 8.16 hodź., we
Wojerecach 8.38 hodź.

Z busom z Budyšina 7.00 hodź., Njeswa-
čidło 7.31 hodź., Rakecy 7.42 hodź., Stroža
7.49 hodź., Wulke Ždžary 7.52 hodź., we
Wojerecach 8.23 hodź.

Farar Jan Niebauer šesćdziesiątnik

3. meje móžeše farar Bratrowskeje
jednoty w ČSSR Jan Niebauer
w Holešowje na Morawje wažny ju-
biley swogeho žiwjenja — šesćdziesiąte
narodniny — swjećić. Hižom wot mło-
dych lět so zajimuje za nas Serbow.
Wjacekróć je we Łužicy pobyl,
zwjetša zo by zdobom Ochronow
(Herrnhut) wopytał. Tam studowaše
Zinzendorfowe mysle wo uniwersal-
ności Chrystusoweje cyrkwyje.

Naš luby přečel wjele pisa — tež do
wukrajnych časopisow — a je tež ně-
kotre publikacije wudał.

Ze zajimom přestudowa, kak su
Serbja na Ochronowskich misionjskich
polach skutkowali. Wo tym je na-
pisał historiske powědančko „Marja
Lobachec“, kotrež smy w Pomhaj
Boh wotčišćeli. Naši čitarjo so cyle
wěsće tež dopominaja na seriju na-
stawkow „Małe narody“, hdžež wo-
pisowaše poměry, kotrež su našim
we Łužicy podobne.

Za dalše lěta duchowneho a literar-
neho dźěla našeho lubeho jubilara,
prosimy Boha wo bohate žohnowa-
nje. M. H.

Ž wosadow

Bart. Rozprawa na lěto 1977. Křće-
njow 17 (25), paćerskich dźeći 16 (20),
wěrowanjow 9 (2), pohrjebow 26 (23).

Z ćahom z Delneho Wujezda 7.39 hodź.,
Laz 7.47 hodź., we Wojerecach 8.05 hodź.

Z ćahom z Čorneho Cholmca 8.42 hodź.,
we Wojerecach 8.49 hodź.

Domoj so zaso hodźi derje z ćahom abo
busom dojeć: ćah do Budyšina wotjědže
17.06 hodź., bus do Budyšina 16.45 hodź.,
ćah do Delneho Wujezda 17.32 hodź., ćah
do Čorneho Cholmca 16.43 hodź.

Jara wutrobnje Waš wšitkich w
mjenjej prihotowanskeho wuběrka
přepróšuje

farar Gerat Lazar-Bukečanski
předsyda
Serbskeho cyrkwinskeho dnja.

Woltar
w Křižnej cyrkwi we Wojerecach

W zańdženym léce móžachmy wjele
wokoło cyrkwyje dźělać, zo deščiko-
wa woda wotběhnje, a pjeršč zrunać
za trawnik.

Budestecy. Naša wosada je za wob-
nowjenje božeho domu w lětach
1971—1977 woprowała 209 864,— hr;
ze zběrkami a darami 135 737,— hr;
z dobrowólным a darmotnym dźěłom
w 13 760 hodźinach 61 920,— hr. Kraj-
na cyrkej je pomhała ze 127 668,— hr.

Cyrkej a wěža dóstaštej nowu třě-
chu. Same zaróštowanje wěže je pla-
čilo 118 900,— hr.

Nowy katolski wosadnik

Pod redaktorstwom fararja Měrci-
na Salowskeho-Wotrowskeho je 7.
wudaće „Wosadnika“ započatk tu-
toho léta wušło. 1 079 stron ma
kemserska kniha modlitwow a kěr-
lušow. Katolscy Serbja maja wšu
přičinu, za tutu krasnu knihu dža-
kowni być. Wjele, jara wjele spróćni-
weho dźěla bě trěbne. A nětko mó-
ža wot měrcsa sem we wšěch serb-
skich katolskich wosadach ju z po-
božnej radosću wužiwać.

Jenož mała ličba kěrlušow je z
němciny přewzata. Zwjetša stej tekst
a hlós wot Serbow spisanej, kotrychž
mjena su nam znate: Michał Nawka,
Stanisław Nawka, Měrcin Salowski,
Chrysta Meškankowa, Chrysta Rječ-
kec, Jurij Herrmann. Tež dwaj kěr-
lušej z tekstom a hlósom něhdy Ko-
tečanskeho ewangelskeho fararja Ja-

na Kiliana nadeńdžemy we wosadni-
ku. Dale su tam hlósy Bjarnata Kraw-
ca, Jurja Pilka a K. A. Kocora —
ewangelskich komponistow.

Rjane grafiki (wobrazy) je podała
Hanka Krawcec, džowka Bjarnata
Krawca.

My so z katolskimi Serbami wjes-
limy, zo je šo jim tuto wažne dźěło
tak derje a tak serbske poradźilo. Boh
chcył k wšemu swoje žohnowanje
dać.

Serbske bože služby w meji 1978

4. 5. — Bože spěće

Bukeycy: 9 hodź. kemše (sup. Wirth).

7. 5. — Exaudi

Budestecy: 9 hodź. kemše z božim wot-
kazanjom (sup. Wirth), Budyšin: 9 hodź.
kemše (wosadny farar Pawoł Albert), Ra-
kecy: 9 hodź. kemše zhromadnje z Hro-
džišćanskej wosadu, po kemšach bjesada.

15. 5. — 2. dzeń swjatkow

Bart: 10 hodź. kemše (farar Siegfried
Albert-Hrodžišćanski), Bukeycy: 8.30 hodź.
kemše (wosadny farar Gerat Lazar), Hro-
džišo: 8.30 hodź. kemše (wosadny farar
Siegfried Albert), Klukš: 8.30 hodź. kemše
z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Mi-
nakał: 8.30 hodź. kemše (wosadny farar
Feustel), Polpica: 10 hodź. kemše z božim
wotkazanjom (sup. Wirth).

21. 5. — Swj. trojica

Budyšink: 10 hodź. kemše z božim wot-
kazanjom (sup. Wirth), Poršicy: 8.30 hodź.
kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

28. 5. — 1. nedźela po Swj. trojicy

Njeswačidło: 8.30 hodź. kemše z božim
wotkazanjom (sup. Wirth), Bukeycy: 8.30
hodź. kemše (wosadny farar Gerat Lazar).

250 lět serbska biblija

Hižom štworc lěttysaca maja ewan-
gelscy Serbja cyłu bibliju w swogej
maćeršćinje. Došlo bě k tomu pod
wliwom pietizma, kotryž je wulki
wuznam měł za wuwice serbskeje na-
rodnosće a literatury. Spener sam,
kotryž bě 5 lět za dwórskeho předa-
rja w Drježdžanach (1686—1691), na-
mołwješe Budestčanskeho fararja
Michała Frencela, zo by Swjate pismo
přełožił do serbšćiny. W léce 1706 bu
wudaty Nowy zakon z pjenježnymi
srědkami wowki Zinzendorfa, Kata-
riny z Gersdorfa. Na přełožowanju
Stareho zakonja po Lutherowym
tekście přirunajo z českim a pólskim
dźělachu 11 lět štyrjo dalši fararjo:
Jan Langa, Matej Jockisch (Jokuš),
Jan Böhmer (Bëmar) a Jan Wauer.

Prěni raz wuńdže serbska biblija
1728 w Budyšinje — potajkim před
250 lětami. Hižom 14 lět pozdžišo,
1742, bu druhi raz wudata, hdyž bě ju
Klukšanski farar Kühne přeładał.
Z tutym tekstom je potom hišće ně-
kotre razy wušła. Fararjo Lubjenski-
Budyski, Mička-Poršičanski, Imiš-
Hodžijski a Jakub-Njeswačidłowski
wobstarachu po rěčneje stronje dalje
wudaća.

Katolscy Serbja maja nětko tež cyłu
bibliju. Swěru su ju ze starych rěčow
přełožili. M. H.

Pomhaj Boh, časopis ewangelskich Ser-
bow. — Wuchadza jonkróć za měsac z li-
cencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola
předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rja-
duje Konwent serbskich ewangelskich du-
chownych. — Hlowny zamołwity redaktor:
Serbski superintendent na wust. Gerhard
Wirth w Budyšinje-Trělanach. — Ludowe
nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisć:
Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budy-
šinje (III-4-9-717)